

فروق مذاکرات وین با قرار داد ۲۵ساله در چیست؟

آمریکا دولت ایران را به رسمیت شناخت و چین نه!

آرمان ملی – امید کاجیان: فضاسازی‌ها به ویژه بعد از قرار داد ۲۵ساله به این سمت‌وسو بود که ایران چون از توافق هسته‌ای با آمریکا ناامید شده است، بنابراین امضای این توافق را فورا انجام داده و البته اظهارات مختلف مقامات نیز بیانگر این بود که چندان به آمریکا امید ندارند. نشان به آن نشان که به‌غیر از مقامات نظمی، ظریف هم اعلام می‌کرد باین و ترامپ در عمل مانند یکدیگر می‌مانند، اما به فاصله یک روز، اخبار زمین تا آسمان با یکدیگر فرق کرد انگار که تراموز همه آنچه که گفته می‌شد چیز جدیدی از آن بود که در پشت پرده اتفاق می‌افتاد. این حجم از تغییرات در یک روز بعید بود. آمریکا رفع تحریم‌ها را منوط به بازگشت ایران به توافقات هسته‌ای خود می‌دانست و از سویی دیگر ایران نیز بازگشت خود را منوط به رفع تحریم‌ها، با این حال ناگهان علی‌کبر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی در کلاب‌هاوس اظهار کرد که بن‌بست در برجام در حال شکسته شدن است. این بحث که «چه کسی باید قدم اول را بردارد» را پشت سر گذاشته‌ایم و آن را دور زده‌ایم، یک هفته صبر کنیم، بحث برجام مشخص می‌شود، سه‌شنبه‌ی پیش رو جلسه داریم و درباره مسائل فنی نیز با یکدیگر گفتگو می‌کنیم. اگر بسترسازی در حوزه‌هایی مثل اجتماعی و… با آمریکا انجام بگیرد، دیواری بی‌اعتمادی کوتاه و زمینه‌سازی برای مذاکرات سیاسی آماده می‌شود. در همین‌باره وزارت خارجه آمریکا هم در بیانیه خود اعلام کرد: ما در نشست وین شرکت خواهیم کرد تا درباره بازگشت متقابل به برجام با ایران گفت‌وگوهای مستقیم داشته باشیم، اما معتقدیم که نشست وین یک گام درست و رو به جلو است. ظریف هم با اشاره به نشست دوروز پیش وین بیان می‌کند که توافق شد گفت‌وگوها ادامه پیدا می‌کند، سه‌شنبه آینده گفت‌وگوی رودر رو در وین وجود دارد، هر چند فعلاً ایران و آمریکا دیداری نخواهند داشت و غیرضروری است. از قرار که بناست نماینده‌های این دو کشور در اتاق‌هایی جداگانه مذاکره کنند تا شکل کار عدم گفت‌وگوی مستقیم با یکدیگر حفظ شود در حالی‌که در واقعیت ظاهرأ مشکلات حل شده و دوطرف در صدد این هستند تا هرچه سریعتر در اسباب‌آنجایی برجام اقدام کنند.

◀ تفاوت نگاه آمریکا و چین

اما حل مشکلات آمریکا و قرار داد اخیر ایران و چین دو تفاوت عمده با یکدیگر دارند. تفاوتی که می‌توان در اظهار نظر ربات عالی، نماینده ویژه دولت آمریکا در امور ایران دید. او اظهار کرده است قصد نداریم منتظر نتیجه انتخابات ریاست جمهوری در ایران باشیم. هر زمان که به نقطه‌ای برسیم که برای هر دو طرف رضایت‌بخش است، در این صورت یک توافق حاصل خواهد شد. این توافق باید مطابق با تعهداتی باشد که ایران، آمریکا و سایر طرف‌ها در توافق هسته‌ای داشته‌اند. وی در پاسخ به این سؤال که آیا از نظر او رسیدن به این هدف پیش از ژوئن امکن پذیر است؟ اظهار کرده: قطعاً، اما ممکن است موضوعی که نشان می‌دهد آمریکا ترجیحش این است تا برخلاف تصورات، مذاکرات و نتیجه کار تا پیش از پایان دولت روحانی به‌ثمر نماند. مطلبی که البته کلاً متفاوت با جرایمی است که درباره قرار داد ۲۵ساله با چین رخ داده است. در حالی‌که دولت پدین تاشی می‌گوید تا به نحوی پیش از پایان روحانی به نتایجی در بحث برجام برسد هر چند که می‌داند تصمیمات در این زمینه از ناحیه دیگری گرفته می‌شود، چین عملاً در قرار داد ۲۵ساله دولت روحانی را ندید گرفت و با نماینده نظام و بدوی می‌گوید: چرا تا به نحوی پیش از توافق گفته‌های اخیر منصور خورشیدپور مشاور علی لاریجانی بیانگر اوج فوخت ظهور وید می‌شود، اما در حساب من، بیانگر این است که در قرار داد ۲۵ساله چگونه از موضع بالا برای ایران تعیین تکلیف می‌کرده‌است چین با صراحت اعلام کرده با دولت ایران حرفی ندارد بلکه با نظام ایران سخن می‌گوید. حقیقت پور در این‌باره این‌گونه گفت: مقامات بدینی عنوان می‌کردند که دولت ایران پس از برجام دولت چین را تحویل نگرفت و در واقع چین را تحقیر کرد و ما حاضر به همکاری با دولت ایران نیستیم ولی اگر «نظام» جمهوری اسلامی می‌خواهد ما با تعامل کند، ما هستیم. مشاور علی لاریجانی خاطر نشان کرد: آقای لاریجانی در دوره مجلس یازدهم به رهبر معظم انقلاب می‌گوید من دیگر رئیس مجلس نیستم و اجازه‌ده بدهید کار را رئیس مجلس وقت ادامه دهد اما رهبر معظم انقلاب قبول نمی‌کنند و می‌گویند که کار را خودتان ادامه بدهد. وی افزود: در دوره فعلی که آقای لاریجانی رئیس مجلس نیست در مکاتباتی که با چین دارد مستش را مشاور رهبر انقلاب و مجری پروژه توافق نامه ۲۵ساله عنوان می‌کند. هر چند که در شرایط فعلی علی لاریجانی می‌تواند که بخواد به مقام پاسخگویی به اظهارات قرار داد ۲۵ساله بر بیاید کار خود را پیش می‌برد و از سویی دیگر این دولت است که باید پاسخگوی تمام اظهارات باشد. اما این ماجرا لاقلاً تفاوت آشکار میان دولت غربی آمریکا و دولت شرقی چین را نمایان می‌کند. اینکه مقامات دولتی ایران را به رسمیت شناختن و چین نه البته شرطی که آمریکا برای ایران در ارتباط با برجام گذاشته کمتر از تعیین تکلیفی بوده که طبق آنچه که حقیقت‌پور می‌گوید چنین برای قرار داد با ایران داشته است. صباح زنگنه کارشناس مسائل ایران‌نظمی در این‌باره به «آرمان ملی» پاسخ داد: باین در هر صورت به‌دنبال تحقق وعده انتخاباتی خود است اینکه به برجام بازگردد. در این مدت ازسویی عملکرد ایران با چین و روسیه را شاهد هستیم و از طرفی هم فشار کشورهای اروپایی که قطعاً می‌خواهند برجام را از دست‌رفته ببینند. ایران اعلام کرده که توان غنی‌سازی اش ده برابر شده و موضوع جلوگیری از بازدید بازار برسان ازسین راه ما تمدنی دیگر عملی می‌کند. باین معتقد است که در این میان اگرچه بازگشت به برجام در دستور کار است و انتخابات ایران و یا روسای جمهوری آن نباید تفاوتی داشته باشند اما بحث زمان اهمیت ویژه‌ای دارد و اکنون با رئیس جمهور فعلی می‌توان مذاکرات بهتری داشت. وی اضافه کرد: هر چند سیاست‌های کلی نظام در نهایت از جای می‌تواند می‌شود، اما قطعاً آرایش به «آرمان ملی» پاسخ داد: اینکه به برجام بازگردد. در این مدت ازسویی عملکرد ایران با چین و روسیه را شاهد هستیم و از طرفی هم فشار کشورهای اروپایی که قطعاً می‌خواهند برجام را از دست‌رفته ببینند. ایران اعلام کرده که توان غنی‌سازی اش ده برابر شده و موضوع جلوگیری از بازدید بازار برسان ازسین راه ما تمدنی دیگر عملی می‌کند. باین معتقد است که در این زمینه یاری می‌دهد. اظهارات زنگنه در حالی است که چین در زمینه قرار داد ۲۵ساله اساساً آراء دیگری را در درازمدت طی کرده است و به‌وضوح دولت روحانی را دور زده است و نظام نیز برای رضایت حال حکومت چین نماینده‌ای جدا از سوی حکومت را برای ازینوی و پیگیری قرار داد ۲۵ساله معرفی کرده است. اما می‌تواند برای دولت پدین، روحانی را نیز در نظر گرفته‌است.

یکشنبه ۱۴۰۰۰۱۰۱۵
شعبان ۱۴۴۲ / ۴ آوریل ۲۰۲۱

سال چهارم

شماره ۹۷۷

غلامرضا انصاری در گفت‌وگو با «آرمان ملی»

اصلاح طلبان «رئیس جمهور» را دکور نمی‌دانند

حضور نظامیان برای مردمسالاری سم است

تخریب کنندگان سیدحسین خمینی کاسپان سردی انتخابات‌هستند

اصولگرایان به یک انتخابات حداقلی امیدبسته‌اند

اصلاح طلبان دنبال برنامه‌ای جامع برای عبور از بن‌بست‌ها

مهمترین چالش انتخاباتی اصلاح طلبان ناامیدی جامعه‌است

تشتت در بین اصولگرایان شدت پیدا خواهد کرد

اصولگرایان به دنبال یکدست‌شدن قدرت‌هستند

عکس: آرمان ملی افاطمه فتاحی

آرمان ملی – احسان انصاری: بدون تردید سال ۱۴۰۰ یکی از مهم‌ترین سال‌های تاریخ جمهوری اسلامی خواهد بود و تعیین رئیس‌جمهور آینده کشور بسیاری از ابهامات سیاسی آینده ایران را از بین خواهد برد. در چنین شرایطی فعالیت‌های انتخاباتی جریان‌های سیاسی روزبه‌روز شدت می‌گیرد و جریان‌های سیاسی وارد مصادیق و جزئیات انتخابات خواهد شد. انتخاباتی که از یک سو در زمینه حل مشکلات اقتصادی مردم حائز اهمیت است و از سوی دیگر رویکرد ایران را در عرصه بین‌المللی مشخص خواهد کرد. به همین دلیل و برای تحلیل و بررسی آرایش سیاسی انتخابات آینده «آرمان ملی» با دکتر غلامرضا انصاری، فعال سیاسی اصلاح‌طلب گفت‌وگو کرده است. دکتر انصاری در این زمینه معتقد است: «اصولگرایان امیدشان به برگزاری یک انتخابات حداقلی است. به همین دلیل سرمست از پیروزی در انتخابات مجلس ۲۰درصدی گذشته هستند. این احتمال نیز وجود دارد که جریان رادیکال و واپس‌گرایانه موجود در جریان اصولگرایی با توجه به چالش‌های موجود

به دنبال این باشد که با یک تیر دو نشان بزند و آینده سیاسی ایشان را در دولت حداقلی آینده مانند مجلس حداقلی یازدهم کنند. این بلائی بود که اصولگرایان بر سر قالیباف آوردند. هدف این گروه نیز مسدود کردن آینده سیاسی آقای رئیسی خواهد بود.البته این نکته را نیز نباید از نظر دور داشت که در صورت آمدن آقای رئیسی احتمال اجماع در حیطه اصولگرایی هم دور از انتظار نیست.

امیدوارم که یک انتخابات رقابتی با حضور نامزدهای مختلف در در عرصه انتخابات مهیا شود، و این امید را داشته باشیم که در یک انتخابات آزاد حضور قابل قبول مردم را در عرصه انتخابات داشته باشیم و دولت منبعث‌است انتخابات ۱۴۰۰ یک دولت حداکثری باشد.

◀ **چرا اصولگرایان شائبه حضور نظامیان را در انتخابات تقویت می‌کنند؟ حضور فیک نظامی در راستو چه پیامدهایی برای کشور خواهد داشت؟**

حضور نظامیان در عرصه سیاسی و اجرایی سم مهلک برای مردمسالاری است. سیستم نظامی کشور خواهد بود. اگر ما پرونده آقای شریفی قائم‌مقام شهردار قبلی را مقایسه کنیم با دادگاه دوره شهرداری جناب آقای کرباسچی، که دادگاه به صورت علنی و به صورت زنده از رسانه ملی پخش شد، و همه رسانه‌ها نقدهای خودشان را نسبت به آن دادگاه توانستند منتشر کنند متوجه این موضوع می‌شویم. ولی در رابطه با تخلفات بسیار گسترده و هولناکی که توسط آقای شریفی اعمال شده بود، به استناد گفته‌های سخنگوی محترم قوه قضاییه و اعضای شورای شهر تهران، طبیعی است که چنانچه یک نظامی در عرصه اجرا و سیاست قرار بگیرد امکان نقد نیست و هزاران دلیل دیگر را می‌شود قلمبه کرد، به یک نظامی برای توسعه تمام‌عری کشور نمی‌تواند نقش‌آفرینی مثبتی داشته باشد، بنابراین امیدوارم که نظامیان تمام هم و غم خود را معطوف به وظایف بسیار سنگین و استراتژیک که در رابطه با امنیت ملی و برعهده دارند، معمول فرمایند و عرصه سیاست و اقتصاد عرصه بین‌المللی را به اهملش واگذار نکنند. که ان‌شاهه… بشود کشور را در راستای توسعه تمام‌عری مبتنی بر داده‌هایی که امروز در همه کشورهای در حال توسعه شاهد و ناظر آن هستیم توسط شخصیت‌های سیاسی و اقتصادی پیشی برد و شاهد و ناظر توسعه کشور در عرصه های مختلف باشیم، قطعاً حداقلی بودن دولت آینده با توجه به بحث تحریم و سیاست‌های آمریکا در رابطه با بازگشت برجام شرایط بسیار سخت و شکننده خواهد بود. قطعاً یک دولت ملی و حداکثری می‌تواند در هموردی و مذاکرات

عرب‌المللی دست بر تری در گفت‌وگوهایی که می‌تواند بحران را در عرصه بین‌المللی از بین ببرد، داشته باشد، چه دولت اصلاح‌طلب و چه اصولگرا، در صورت پشوتان بین ملی نقش‌آفرینی مثبتی را به خود اختصاص خواهند داد. امیدواریم که دست‌اندرکاران بستر یک انتخابات رقابتی و حداکثری را در جامعه مهیا کنند. جریان اصولگرایی همواره به دنبال این بوده که اگر یک جریان یک‌دست در کشور قدرت را در اختیار داشته باشد می‌توان بسیاری از مشکلات کشور را حل کرد. این اتفاق نیز در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۸۴، رخ داد و به واسطه این انتخابات محمود احمدی‌نژاد که برخی دولتی را دولت امام زمان می‌دانستند روی کار آمد و قدرت و به صورت همه‌جانبه در اختیار اصولگرایان گرفت. در این شرایط همه تیربون‌های رسمی و غیررسمی در پشتیبانی از این دولت اقدام کردند. به همین دلیل نیز دولت، مجلس و قوه قضائیه به صورت کامل در اختیار جریان اصولگرایی قرار داشت. با این وجود پس از چهار سال اختلاط فتنه‌ها در جریان اصولگرایی تشدید شد و جریانی که به نام امام زمان و معجزه هزاره سوم تلقی می‌شد با مخالفت‌های جدی از سوی اصولگرایان همراه شد. در این مقطع زمانی تنها جریان رادیکال و واپس‌گرا از جریان موسوم به احمدی‌نژاد حمایت می‌کرد. در چهار دهه گذشته ما چنین تجربه‌هایی را پشت سر گذاشته‌ایم و نتایج آن را نیز مشاهده کرده‌ایم. در نتیجه تکرار این تجربه یک خطای جبران‌ناپذیر است. متأسفانه امروز نیز یک‌دست‌شدن قدرت و جزو شعارهای اصلی اصولگرایان قرار گرفته است. به همین دلیل نیز اصولگرایان همه مشکلات کنونی کشور را نتیجه عملکرد دولت احمدی‌روحانی می‌دانند که در ساختارهای قدرت بیش از ۲۰درصد قدرت را نیز در اختیار ندارد. در چنین شرایطی ساختارهای تصمیم‌گیر با کاهش اعتماد عمومی مواجه شدند که نمونه بارز این اتفاق در انتخابات مجلس یازدهم بود که میزان مشارکت در انتخابات نسبت به همه انتخابات گذشته پایین تر بود.

armanmeli.ir

«رئیس جمهور»

رادکور نمی‌دانند

حضور نظامیان برای مردمسالاری سم است

تخریب کنندگان سیدحسین خمینی کاسپان سردی انتخابات‌هستند

اصولگرایان به یک انتخابات حداقلی امیدبسته‌اند

اصلاح طلبان دنبال برنامه‌ای جامع برای عبور از بن‌بست‌ها

مهمترین چالش انتخاباتی اصلاح طلبان ناامیدی جامعه‌است

تشتت در بین اصولگرایان شدت پیدا خواهد کرد

اصولگرایان به دنبال یکدست‌شدن قدرت‌هستند

خدماتی که در طول دوران خدمت‌شان برای کشور انجام داده‌اند اما باید گفت ایشان بدون توجه به تصمیم جمعی اصلاح‌طلبان و با تکیه بر شعارهای قبلی و باتوجه به کارنامه فرآکسیون امید در مجلس گذشته، قطعاً توفیقی در کسب رأی حداکثری نخواهند داشت.باید منتظر ماند و دید که نهاد اجماع‌ساز اصلاح‌طلبان چه تصمیمی را می‌گیرد. با تصمیم اصلی و درست این نهاد و معرفی نامزد واحد، هر شخصیتی که باشد، می‌شود با اجماع کلی شرایط انتخابات را رو به جلو پیش‌بینی کرد. در رویکرد خردجمعی که جریان اصلاحات در طول سال‌های اخیر در پیش گرفته ممکن است کارزمای برخی افراد در مناسبات بین گروه‌های اصلاح‌طلب تأثیرگذار باشد، اما باید به این نکته توجه کنیم که انتخاب افراد باید با نظر همه گروه‌ها و به صورت انتخابی صورت بگیرد. شرایط انتخابات مجلس یازدهم شرایط خاصی بود. در این انتخابات اکثریت مطلق اصلاح‌طلبان به دلیل درصلاحیت امکان حضور در انتخابات را از دست داده بودند. به همین دلیل ما با یک انتخابات حداقلی مواجه بودیم. در شرایط کنونی با توجه به مشکلات عمیق اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی که در کشور وجود دارد، ما به یک تحول ساختاری نیاز داریم که بتوانیم این مشکلات را حل کنیم. مشکلات ساختاری کشور امروز با تحریم‌های حداکثری و باندومی کرونا تشدید شده است. به همین دلیل باید یک برنامه جدید حول محور برنامه اصل اصلاح‌طلبی شکل بگیرد. در سال‌های اخیر سیاست‌اصلاح‌طلبان سلبی بود. این نوع سیاست‌ورزی بیشتر برای جلوگیری از حضور تندروان شده صحنه تصمیم‌گیری کشور به خصوص در دولت و مجلس طراحی شده بود. با این وجود شرایط امروز متفاوت است. امروز جریان اصلاحات باید با تغییر استراتژی از وضعیت سلبی به ایجابی برای مشکلات کشور برنامه ارائه کند و برای تحولات ساختاری، که منتج به ارتقای منافع ملی می‌شود، تلاش کند. به همین دلیل اصلاح‌طلبان باید با یک کندبندای حداکثری و با یک برنامه منسجم برای عبور از بحران‌های کنونی وارد صحنه شوند.

◀ **حضور محمد جواد ظریف در انتخابات چه تغییری در معادلات انتخاباتی ایجاد خواهد کرد؟ آیا اصلاح‌طلبان از همه ظرفیت‌های خود استفاده خواهند کرد تا ظرفی را به انتخابات بیاورند؟**

جناب آقای دکتر ظریف کارنامه قابل‌قبولی در عرصه دیپلماسی داشته و از چهره‌های مورد وثوق ملی است، اما هنوز نه خودشان اعلام نامزدی کرده‌اند و نه برنامه‌ای برای انتخابات اعلام کرده‌اند. به همین دلیل نمی‌توان درباره حضور و تأثیر حضور ایشان اظهارنظر کرد.

◀ **مطرح شدن نام سیدحسین خمینی به چه میزان فضای انتخاباتی را تحت تأثیر قرار خواهد داد؟ در چه شرایطی احتمال حضور ایشان در انتخابات وجود دارد؟**

آیتا… حسن خمینی هم ابراز تمایلی برای حضور نداشته‌اند، در صورت حضور، ایشان در عرصه انتخابات می‌تواند از جامعیت نسبت به دیگر نامزدها برخوردار باشد، قطعاً دلواپسان و کاسپان‌تخریم‌که‌های خود را در سردی انتخابات و عدم‌حضور مردم دنبال می‌کنند، بنابراین ناخوامرانه و مخربی را غلبه حاج حسن آقا و حرمت‌شکنی بیت امام را در دستور کارشان قرار خواهند داد.

◀ **به چه میزان احتمال می‌دهید اصلاح‌طلبان با یک چهره جدید در انتخابات حضور پیدا کنند؟ آیا چنین رویکردی را در شرایط کنونی به مصلحت می‌بینید؟**

قطعاً اصلاح‌طلبان واقعی با یک نامزد و برنامه جامع خروج از بحران در عرصه انتخابات حضور خواهند یافت و رسالت نهاد اجماع‌ساز جریان اصلاحات در همین موضوع سازمان یافته است.اگر در انتخابات ریاست جمهوری آینده بستر حضور حداکثری اصلاح‌طلبان فراهم شد این جریان باید با یک کاندیدای شناخته‌شده اصلاح‌طلب در انتخابات حضور پیدا کند. در غیر این صورت لازمه همه جریان‌های سیاسی جامعه‌محوری است. به همان میزان که جریان‌های سیاسی جامعه‌محوری غفلت کنند پایگاه اجتماعی خود را از دست خواهند داد. یک کنتشر سیاسی در مرحله نخست تلاش می‌کند در ساحت جامعه تأثیرگذار باشد و در صورتی که نتواند فراهم باشد می‌تواند به سود جامعه در ساحت قدرت نقش‌آفرینی کند. در انتخابات مجلس یازدهم برخی از گروه‌های اصلاح‌طلب لیست انتخاباتی ارائه کردند. این در حالی بود که مردم نپذیری کردند که در انتخابات شرکت نکنند. مردم از اصلاحاتی حمایت می‌کنند که مورد نظر آنها باشد و دغدغه‌های آنها را مرتفع کند و یک جریان سیاسی باید به صورت جدی بستر جامعه را رصد کند و براساس مطالبات واقعی و بحق مردم جامعه حرکت کند.

◀ **از رزایی شما از وضعیت انتخاباتی اصولگرایان چیست؟ اصولگرایان در نهایت با چه استراتژی‌ای وارد رقابت‌های انتخاباتی خواهند شد؟**

گفت‌وگو

گفت‌وگو

سخن روز

نقدی بر نقدهای برنامه راهبردی ۲۵ساله ایران و چین

ادامه از صفحه یک

می‌گذراند تا برنامه راهبردی را انتشار رسمی نماید و از این طریق به چند و چون همکاری‌های خاص ایران و چین آگاه گردند. درحالی‌که سندنزدیک به نهایی برنامه ۲۵ساله ایران و چین، چند ماه پیش‌از سوی وزارت امور خارجه ایران منتشر شد که بی‌بی‌سی هر شب در برنامه‌های خبری خود آن را نشان می‌دهد. اما چرا مردم ایران اینقدر دستخوش احساسات، تحریکات و تبلیغات غرب، اسرائیل، اعراب و معارضین خارج‌نشین قرار گرفته‌اند؟ انتقادات نشان می‌دهد این واکنش‌ها چندان به موضوع چین ارتباط ندارد بلکه در گام اول بخاطر این است که اعتماد بین مردم و حکومت فروخته‌است که این هم از عواملی نظیر واکنش به حوادث ۹۶ و ۹۸، سقوط هواپیمای اوکراینی، اختلاس‌های بزرگ مسئولان، رها شدن ارزش پول ملی و اموال مردم در سوءمدیریت و تحریم‌ها، نحوه مدیریت کرونا و عوامل دیگر نشأت می‌گیرد. و گرنه همین برنامه راهبردی چین با ۷۸کشور جهان به امضا رسیده آ یا مردم آن کشورها خنگ و عقب‌افتاده ذهنی بودند که واکنش نشان ندادند و تظاهرات نکردند؟ یا اینکه برنامه راهبردی آنان با چین خیلی متقن و طبق استاندارد ولی برنامه راهبردی با ایران خیلی امپریالیستی تنظیم شده‌است؟ در این‌باره باید عمیق اندیشید و حال و روز مردم و مطالبات آنها را جدی گرفت تا شاهد این قبیل واکنش‌های غیرمعمول باشیم. جالب است اگر برنامه راهبردی ایران و چین با برنامه مشابه ایران و آمریکا مربوط به سال ۱۳۳۵ مقایسه شود، محتوا و اهداف هر دو یکی است طرف آمریکایی با چینی قول ارسال سرمایه، تکنولوژی و مدیریت نوین می‌دهد تا اقتصاد و صنعت ایران ارتقا یافته و به رشد و توسعه کشور کمک نماید. البته بخشی از برنامه هم طبیعتاً به نمونه‌های خاص نظیر امور نظامی یا فضای و یا هسته‌ای برحسب علاقه‌مندی آن کشور اختصاص یافته است. اما برخی انتقاداتی آساندید و متخصصین داخل کشور در هفته گذشته، قابل توجه و بجایود که با نوع اول که از خارج تزیق می‌شد، متفاوت است. همگان نگران بد اجرا شدن برنامه ۲۵ساله با توجه به اختلاس‌های بزرگ در کشور هستند. برخی از انتقادها حاکی از این بود که روسیه و چین در ۴۰سال گذشته به ایران خیانت کرده‌اند چرا باید به آنها دوباره اعتماد کنیم؟ پاسخ این است که اولاًاگر کشوری در جهان کموزن باشد، همه براساس مرادات برد-بخت سعی می‌کنند مرد را متوجه خود بیاخت را نصب ایران سازند. یک مثال ساده، آقای اشرف غنی، رئیس‌جمهور افغانستان به خود اجازه می‌دهد هنگام شروع به کار ساخت سد بر رودخانه، جلوی دوربین‌ها فریاد هیستریک بزند و قراردادهای ۵ساله دو کشور مربوط به تقسیم آب را به باد مسخره بگیرد و بگوید از این به بعد در ازای آب، ایران باید نفت به افغانستان بدهد! این از احساسات غلی‌غلی ناشی می‌شود که فکر می‌کند میزان ایران سبک شده است، حتی دولت مفسر بخوان از این مجمل ثانیاً، ما لان با چند انتخاب برای سرمایه‌گذاری مثلا آمریکا، اروپا و چین رویه‌رو نیستیم که بخوایم بهترین و بهترین‌ترین گزینه یعنی آمریکا را انتخاب کنیم. ثالثاً، همان‌طور که در سه مقاله قبلی عرض کردم، اگر ایران یک طرفه به‌سوی چین یا روسیه برود و هیچ شانس در غرب نداشته باشد، روسیه و چین هم با منافع ایران بازی خواهند کرد. پس باید تعامل سازنده با همه جهان را سرچوچه سیاست خارجی خود قرار دهیم تا غرب و نه شرق به ما مانگا طمع‌آمیز نداشته‌شود. برخی از انتقادها نیز حاکی از آن بود که ایران با این برنامه ۲۵ساله به سوی دموکراسی نخواهد رفت. حقیقت این است که آنقدر توان اقتصادی کشور کاهش پیدا کرده که طبقات ضعیف به فکر نجات خود از گرسنگی، بیکاری و بنگرانی هستند، اولویت بعدی آنها دموکراسی است. به علاوه چنین ادعا نکرده با این برنامه ۲۵ساله می‌خواهد با ایران به سوی دموکراسی برود. پس انتظارات اصلی برای آینده کلاه سر ایران نرود، طرف ایرانی است و همه منتقدان کلسوز، آسانسید، فریختگان از یکسو و دستگاه‌های نظارتی و قضایی از سوی دیگر باید دقت نمایند به همان‌رزنگی که چین در قبال آمریکا رفتار کرد، ایران هم در کنار حفظ منافع چین، منافع خود را در نهانپند کردن تکنولوژی و به‌ثمر رساندن اقتصاد و صنعت و صرفه‌جویی در هزینه‌ها، به حداکثر بپردازد. ثالثاً، برخی مسئولان درباره این برنامه راهبردی بر خلاف مردم، ذوق نزده‌اند. این برنامه را رقیبانی منطقه‌ای ایران سال‌ها پیش امضا نموده و درحال اجرای آن هستند که شاید اغلب آنها متحدان آمریکا هستند. مسئولان نباید از این برنامه انتظار معجزه داشته باشند، نباید انتظار نبرد با آمریکا داشته باشند و نباید با این برنامه در فکر مقابله با کشورهای منطقه باشند، چین در قبال همه این مقاصد می‌ایستد و عطایش را به نقایش می‌بخشد.

به عکس باید از برنامه رشد و توسعه بنادر و جزایر برای بازگردن گروه‌های سیاسی با کشورهای منطقه بهره جست. بعد از سال ۱۳۷۱ (که معضلی به‌نام جزایر با امارات پیش آمد، متخصصین سازمان ملل متحد پیشنهاد کردند به‌جای خلیج‌فارس بندبذیره و صورت مسئله را عوض نمایند. در پایان، آن نگاه رشد و توسعه ایران، همانطور که در مقالات قبلی هم گفته شد، تأکید می‌شود چه خوب بود تکنولوژی اول جهان یعنی نوع آمریکایی و ایران از این می‌شد تا به‌روری آن حداکثر باشد ولی اگر به هر دلیل سیاسی، این خواسته امکان‌پذیر نیست، نیایستی از هر چه دموکراسی با سوم این هم یعنی تکنولوژی چینی غافل بود تا شاید راه برای تکنولوژی‌های برتر باز شود.